૨. રંગ પૂરો.

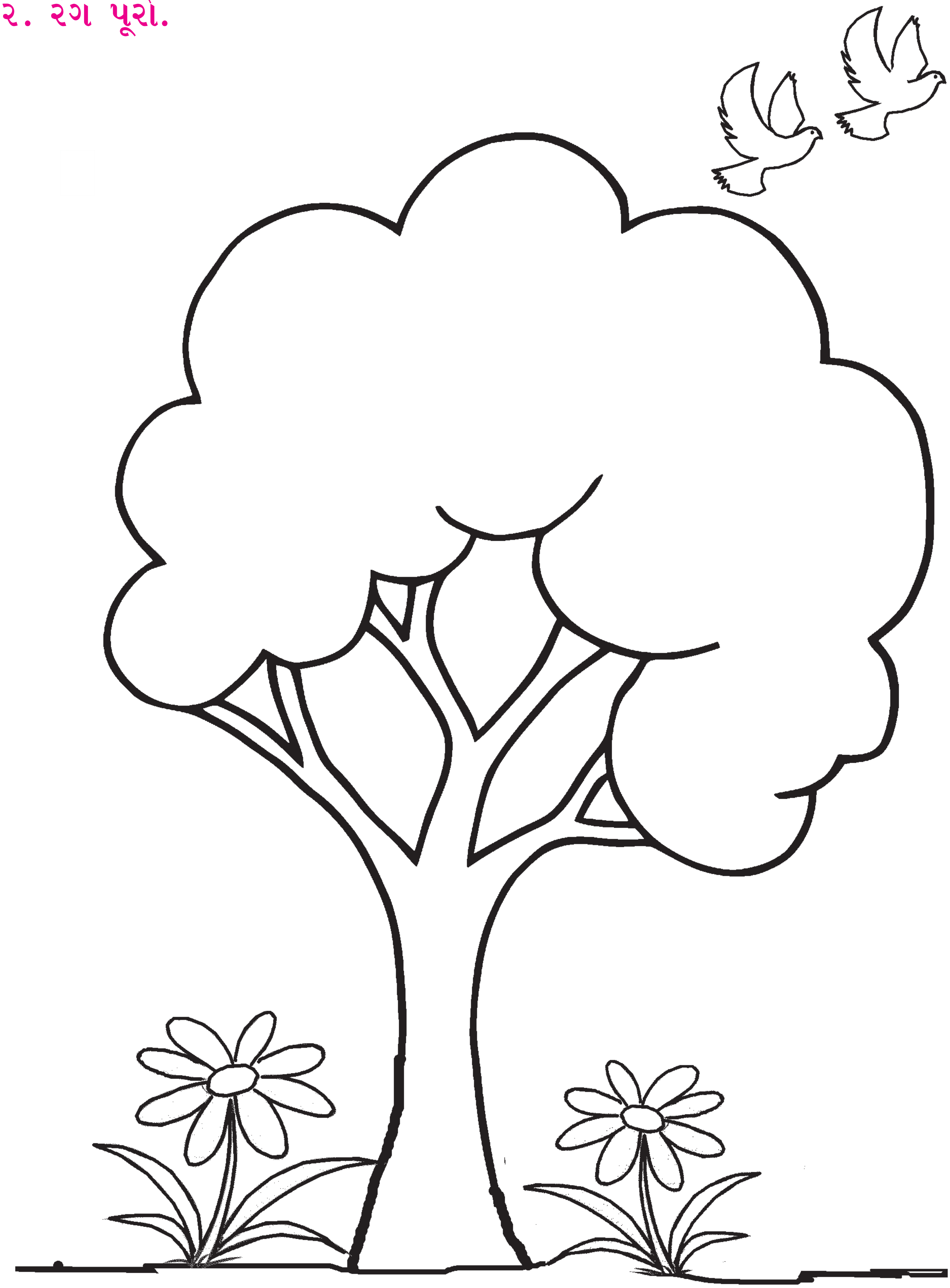

૩. જોડકાં જોડો.

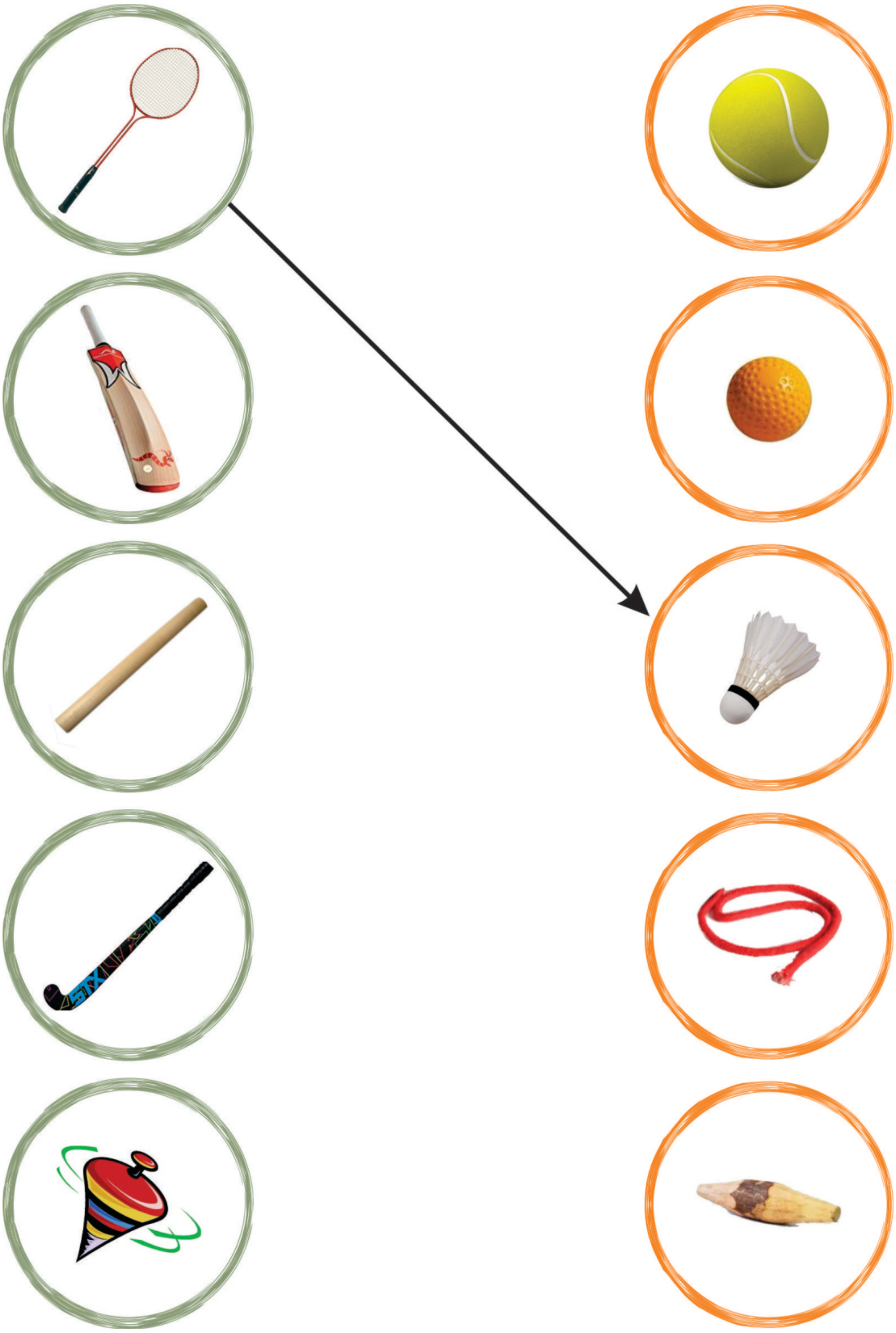

૪. ચાલો બનાવીએ.

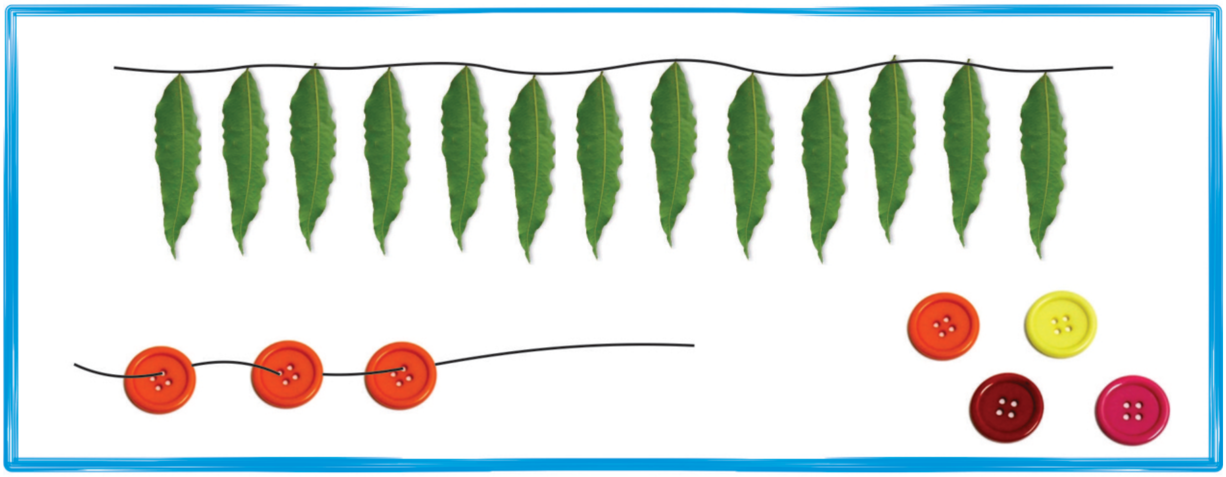

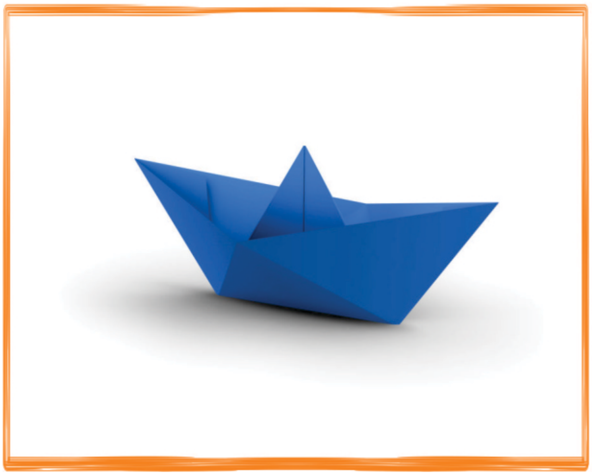

૫. ટપકાં જોડો.

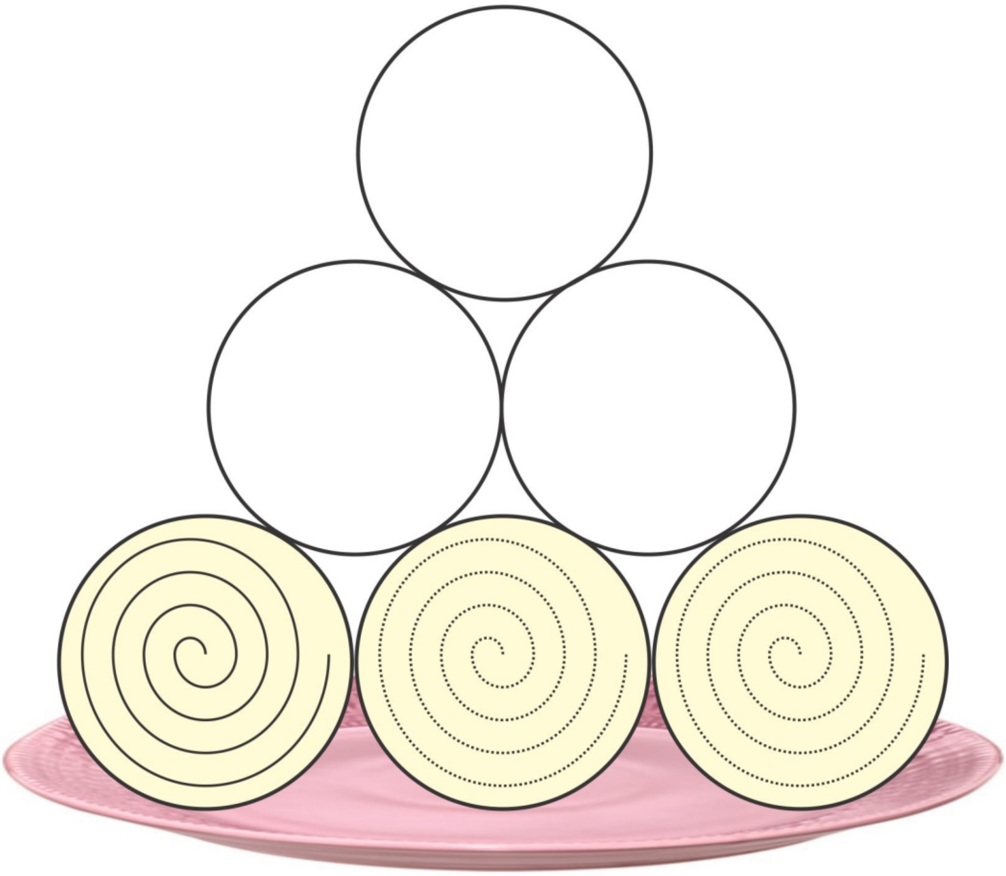

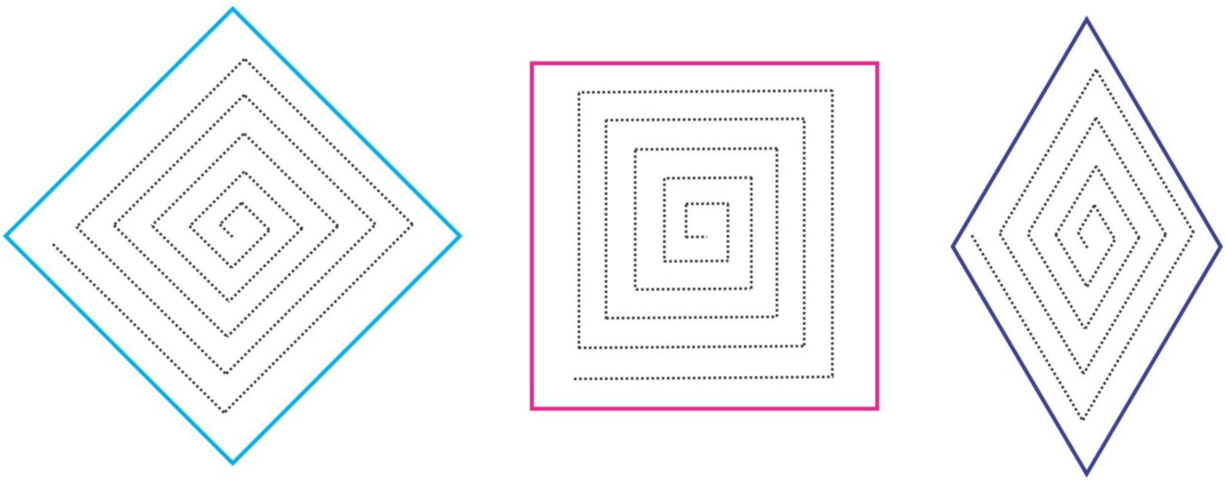

૬. અલગ પડતા ચિત્ર ઉપર ◯ કરો.

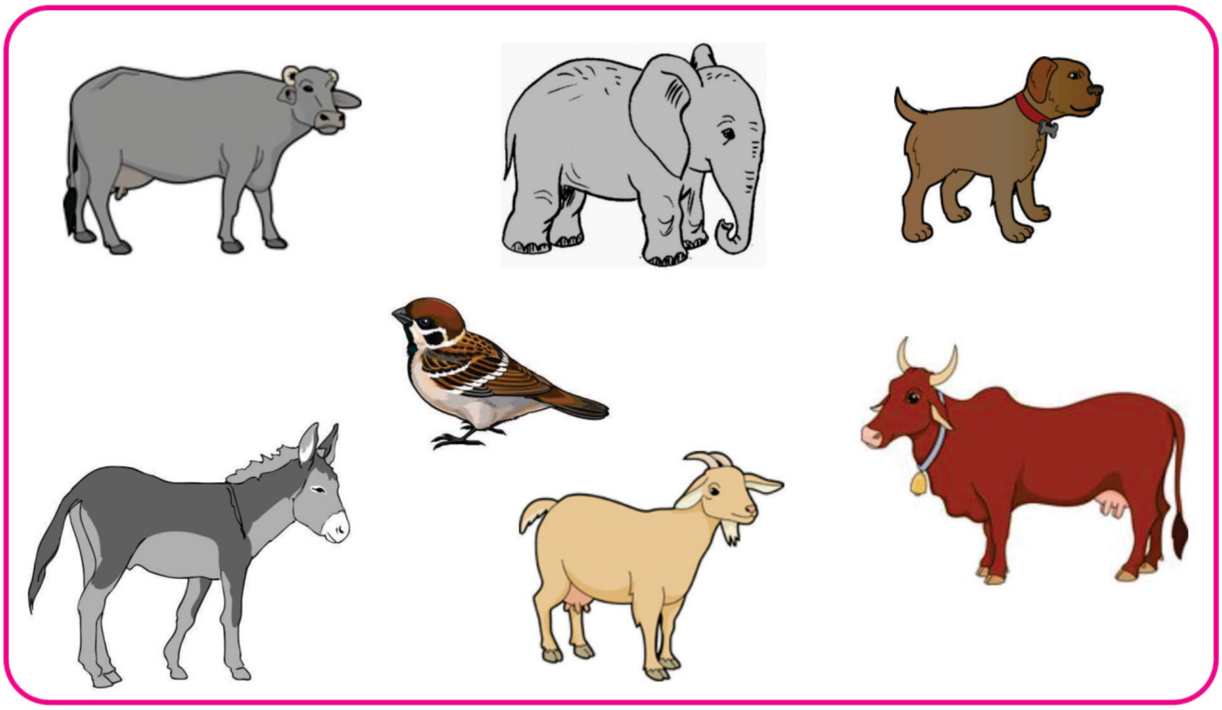

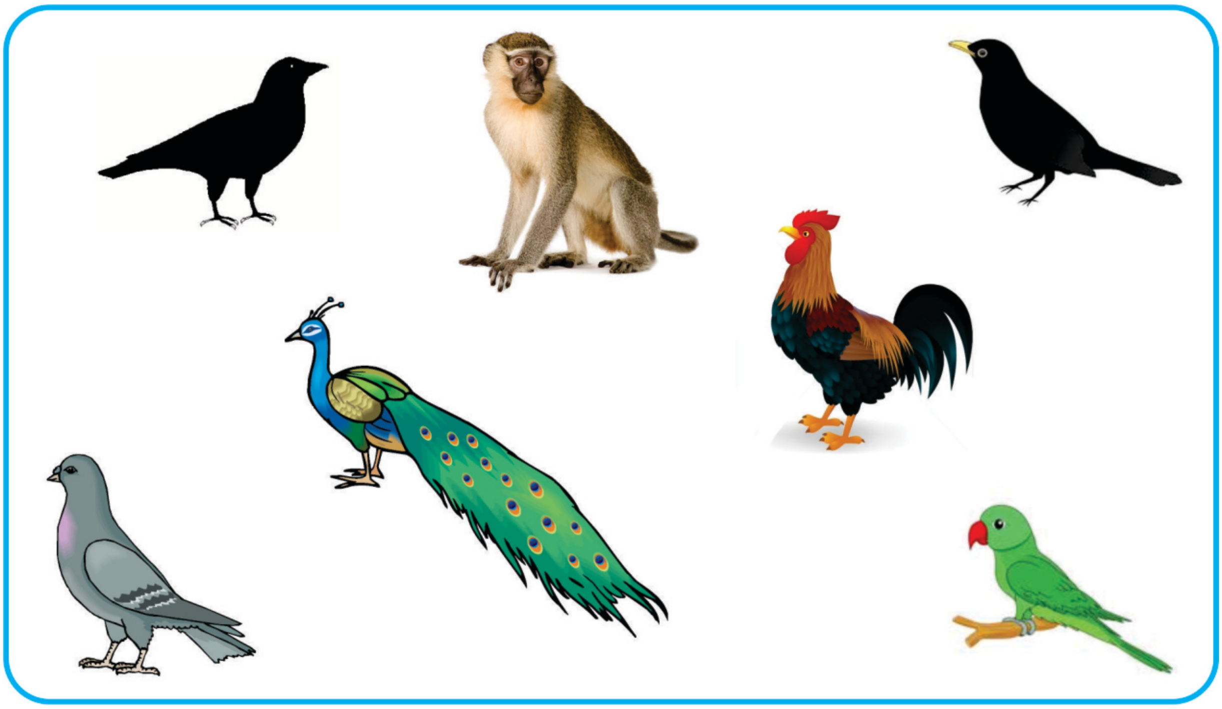

૭. વસ્તુઓ ઘરમાં હોય તો લાલ ●, શાળામાં હોય તો લીલો ● અને બંને જગ્યાએ હોય તો પીળો ○ રંગ કરો.

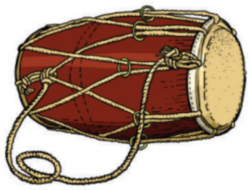

૮. કરી જુઓ.

(૧) એક અથવા એકથી વધુ નાના વાસણમાં પાણી લઈ લાકડીથી વાસણને વગાડી તેમાંથી જે અવાજ આવે તેનો આનંદ લેવો.

(૨) થાળીમાં પાણી ભરી વચ્ચે ફૂંક મારો, ફૂંક મારતાં પાણીમાં શું થાય છે ?

(૩) થાળીમાં પાણી ભરી તડકે મૂકો. થાળીને તડકે મૂકતાં શું થાય છે ?

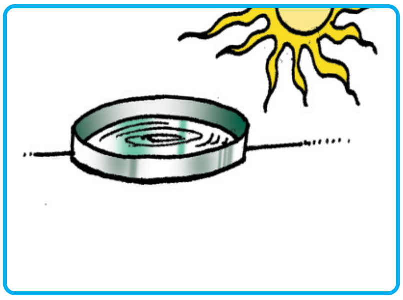

(૪) તગારામાં પાણી ભરી અંદર કાંકરી નાખો. કાંકરી નાખતાં શું થાય છે ?

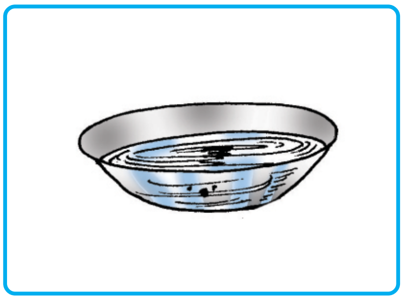

(૫) પાણીમાં કપડાં ધોવાનો પાવડર નાખી હલાવતાં શું થાય છે ?

૯. વાર્તા : આનંદી કાગડો

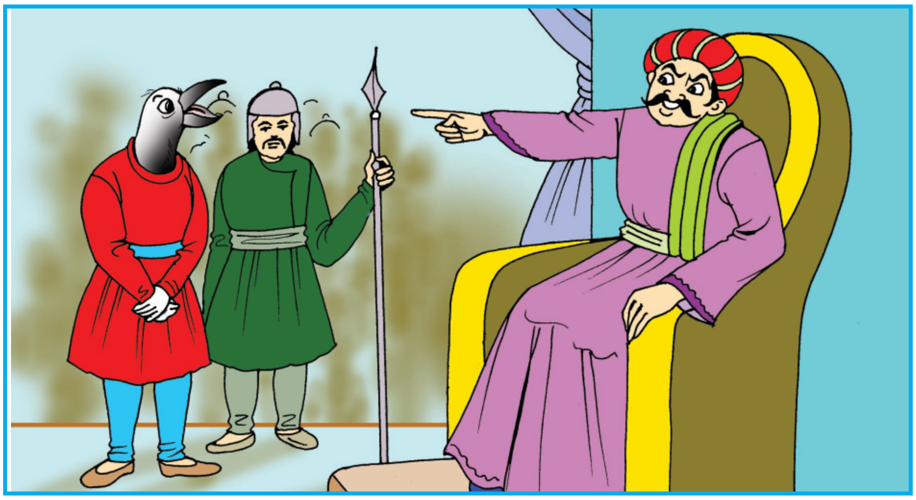

એક કાગડો હતો. તેના પર એકવાર રાજા ગુસ્સે થયા. એટલે રાજાએ તેના માણસોને કહ્યું, 'જાઓ, આ કાગડાને ગામના કૂવાના કાંઠે ગારો છે તેમાં ખૂતાડીને મારી નાખો.'

કાગડાને રાજાજીના હુકમ પ્રમાણે ગારામાં નાખવામાં આવ્યો. કાગડાભાઈ તો ગારામાં ખૂંદાતા-ખૂંદાતા આનંદથી બોલવા લાગ્યા :

"લપસણું કરતાં શીખીએ છીએ ભાઈ !
લપસણું કરતાં શીખીએ છીએ."

રાજા અને માણસો તો નવાઈ પામ્યા કે આ કાગડો ગારામાં ખૂતવાથી દુઃખી થવાને બદલે આનંદથી કેમ બોલે છે ? રાજાને ગુસ્સો ચઢ્યો અને બીજો હુકમ કર્યો – 'નાખો એને કૂવામાં એટલે ડૂબીને મરી જાય.'

કાગડાને કૂવામાં નાખ્યો. કાગડાભાઈ તો કૂવામાં તરતાં-તરતાં બોલે છે :

"કૂવામાં તરતાં શીખીએ છીએ, ભાઈ !
કૂવામાં તરતાં શીખીએ છીએ."

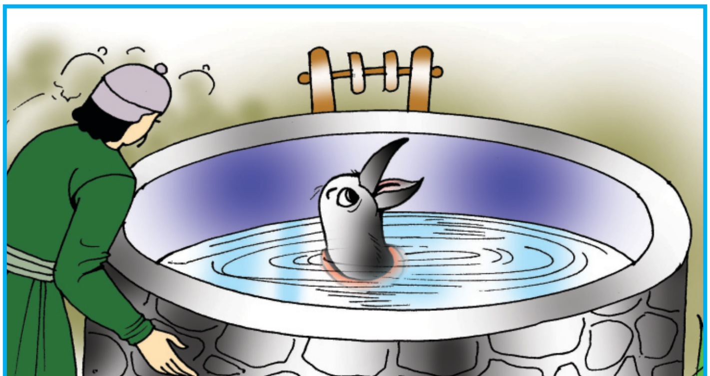

રાજા હવે વધારે ગુસ્સે થયા. એ કહે, 'હવે કાગડાને આકરી શિક્ષા કરો.'

પછી કાગડાભાઈને કાંટાના એક મોટા જાળામાં નંખાવ્યા તોય કાગડાભાઈ તો એના એ જ ! આનંદી ! કાંટામાં આનંદથી ગાવા લાગ્યા :

"કૂણા કાન વીંધાવીએ છીએ, ભાઈ !
કૂણા કાન વીંધાવીએ છીએ."

રાજા કહે – 'કાગડો તો ભારે જબરો ! ગમે તે દુઃખમાં એ દુઃખી જ નથી થતો. ચાલો, હવે એવી જગ્યાએ નાખીએ કે એ દુઃખી-દુઃખી થઈ જાય.' પછી કાગડાભાઈને એક તેલની કોઠીમાં નાખ્યા તોય કાગડાભાઈ તો ખુશના ખુશ.

"તેલ કાને મૂકીએ છીએ, ભાઈ !
તેલ કાને મૂકીએ છીએ."

પછી તો રાજાએ કાગડાને ઘીના કૂલડામાં નાખ્યો. તો કાગડો એમાં પણ ખુશ થતો બોલે :

"ઘીના લબકા ભરીએ છીએ, ભાઈ !
ઘીના લબકા ભરીએ છીએ."

રાજા તો ખૂબ ખિજાયા ને કાગડાને ગોળની કોઠીમાં નંખાવ્યો. કાગડાભાઈ તો મજાથી ગીત ગાય :

"ગોળનાં દડબાં ખાઈએ છીએ, ભાઈ !
ગોળનાં દડબાં ખાઈએ છીએ."

પછી રાજાએ કાગડાને એક ઘર ઉપર ફેંક્યો.

ત્યાં બેઠો-બેઠો કાગડો ગાય –

"નળિયાં ચાળતાં શીખીએ છીએ, ભાઈ !
નળિયાં ચાળતાં શીખીએ છીએ."

છેવટે રાજા થાકી ગયા. રાજાને થયું આ કાગડો તો મહાઆનંદી છે. એને ગમે તેટલું દુઃખ આપીશું તોય આનંદમાં જ રહેશે. રાજા કહે – 'આને ઉડાડી મૂકો.' આને કોઈ અસર થશે નહિ અને પછી કાગડાને ઉડાડી મૂક્યો.

– ગિજુભાઈ બધેકા

◆

૧૦. ગીત ગાઓ.

૧. ઢીંગલી મારી...

ખાતી નથી પીતી નથી, ઢીંગલી મારી બોલતી નથી,
બોલ બા બોલ એને કેમ બોલાવું કેમ બોલાવું ?
ડોલમાં બેસાડી તેને નવરાવું,
ચંપાનાં ફૂલની વેણી ગૂંથાવું.
તોપણ તે બોલતી નથી...

ઘંટી ને ઘૂઘરો આપું છું રમવા
સોનાના પાટલે બેસાડું જમવા
તોપણ તે ખાતી નથી...

પંખી બતાવું ડાળીએ ઝૂલતાં
મેના-પોપટ ને મોરલા ટહુકતાં
તોપણ તે ગાતી નથી...

પહેરાવું ઝાંઝરીને રેશમી ઝબલું
ઘુમ-ઘુમ નાચું ને વગાડું તબલું
તોપણ તે નાચતી નથી...
ચાંદામામા તો આકાશે રમતા
બાબાગાડીમાં ઢીંગલીબેન ફરતાં
મારે પણ બોલવું નથી...